

Son Joris van - (†1667); veľmi populárny flámsky barokový maliar ovocia a kvetín, v štýle *banquetov* na doske, ale tiež v podobe vencov (pozri *girlanda*); bol ovplyvnený Jan Davidszoon de Heemom; jeho žiakmi boli Frans van Everbroeck, Jan Pauwel Gillemans mladší a Norbert Montalie; jeho synom bol Jan Frans van Son, ktorému bolo len deväť, keď otec zomrel, ale preto sa stal žiakom Jana Pauwela Gillemansa staršieho a tiež maľoval kvety a ovocie; pozri *flámski maliari zátišia, kvetinoví umelci, flámski maliari 17.st.*

https://www.google.sk/search?q=joris+van+son&espv=2&biw=1857&bih=995&tbm=isch&imgil=cvNTNFWvxNCxuM%253A%253BM7FPrFO_ExA9sM%253Bhttp%25253A%25252F%25252Fwww.londonfoodfilmfiesta.co.uk%25252FArtmai~1%25252FSon.htm&source=iu&pf=m&fir=cvNTNFWvxNCxuM%253A%252CM7FPrFO_ExA9sM%252C_&usg=__QE6YzEXhiDAuqf6mg-7b7sktf7Y%3D&ved=0CCoQyjc&ei=6Yj8VP2aH6m9ygPxhIKIDw#imgrc=cvNTNFWvxNCxuM%253A%253BM7FPrFO_ExA9sM%253Bhttp%253A%252F%252Fwww.londonfoodfilmfiesta.co.uk%252FIMAGES~1%252FS_chee1_small.jpg%3Bhttp%253A%252F%252Fwww.londonfoodfilmfiesta.co.uk%252FArtmai~1%252FSon.htm%3B1108%3B802

https://www.google.sk/search?q=joris+van+son&espv=2&biw=1857&bih=995&tbm=isch&imgil=cvNTNFWvxNCxuM%253A%253BM7FPrFO_ExA9sM%253Bhttp%25253A%25252F%25252Fwww.londonfoodfilmfiesta.co.uk%25252FArtmai~1%25252FSon.htm&source=iu&pf=m&fir=cvNTNFWvxNCxuM%253A%252CM7FPrFO_ExA9sM%252C_&usg=__QE6YzEXhiDAuqf6mg-7b7sktf7Y%3D&ved=0CCoQyjc&ei=6Yj8VP2aH6m9ygPxhIKIDw#imgdii=&imgrc=D5Rz5qGu0iQO-M%253A%253BdoZ_5vyuXLCofM%253Bhttp%253A%252F%252Fblog.ctnews.com%252Frealtime%252Ffiles%252F2014%252F09%252Funnamed2.jpg%3Bhttp%253A%252F%252Fblog.ctnews.com%252Frealtime%252F2014%252F09%252F18%252Fdebut-of-rare-hohenbuchau-collection-at-bruce-museum-this-weekend%252F%3B800%3B543

<http://www.liveinternet.ru/users/5047963/post255405326/>
<http://www.liveinternet.ru/users/ustava51/post304703497/>



J. van Son: Zátišie (17.st.)



J. van Son: Zátišie vanitas (17.st.)



J. van Son: Zátišie s prevrátenou striebornou kanvicou (17.st.)



J. van Son: Zátišie s ovocím, ustricami a džbánom (17.st.)



J. van Son: Zátišie s ovocím (1663)



J. van Son: Zátišie s homárom (17.st.)



J. van Son: Ovocie v miske na červenej látke (17.st.)



J. van Son: Zátišie s ustricovým koláčom (17.st.)



J. van Son: Römer, zrná jačmeňa, rozkrojený citrón na cínovom (17.st.)



J. van Son: Zátišie s ovocím a drapériou prehodenou cez rímsu (17.st.)



J. van Son: Zátišie so syrom (banket, pol. 17.st.)



J. van Son: Zátišie (1650)



J. van Son: Kôrovce, ustrice a misa s ovocím a berkemeyer (17.st.)



J. van Son: Plody a kvety (1664)



J. van Son: Madona a dieťa v ovocnej girlande (17.st.)



J. van Son: Ovocné zátiešie s nautilovou mušľou (1660-1665)



J. van Son: Zátiešie s krabmi, broskyňami, marhuľami, hroznom a napoly olúpaným citrónom (17.st.)



J. van Son: Luxusné zátiešie s homárom a ovocím (luxusné zátiešie, 17.st.)



J. van Son: Zátiešie s plazmi (17.st.)

Son Jan Frans van - (†1711/1704); flámsky barokový maliar, syn J. van Son; bol žiakom Jana Pauwel Gillemans st.; pozri *kvetinový umelci, flámski maliari barokoví, flámski maliari zátišia*

http://en.wikipedia.org/wiki/Jan_Frans_van_Son

https://www.google.sk/search?q=Jan+Frans+van+Son&esqv=2&biw=1857&bih=995&tbm=isch&imgil=s1dbxXKCxkxdXM%253A%253BNlv2nhUc0ggG0M%253Bhttp%25253A%25252F%25252Fwww.art-prints-on-demand.com%25252Fa%25252Fson-jan-frans-van%25252Fstill-life-with-pewter-fl.html&source=iu&pf=m&fir=s1dbxXKCxkxdXM%253A%252CNlv2nhUc0ggG0M%252C_&u sg= PMyHTO5pY_wMbkJOkdNoMYha9Vg%3D&ved=0CDsQyjc&ei=6Qz8VMPNHqL4ywPX5oDoCw#imgre=s1dbxXKCxkxdXM%253A%253BNlv2nhUc0ggG0M%253Bhttp%253A%252F%252Fwww.art-prints-on-demand.com%252Fkunst%252Fjan_frans_van_son%252Fstill_life_pewter_flagon_minc_hi.jpg%253Bhttp%253A%252F%252Fwww.art-prints-on-demand.com%252Fa%252Fson-jan-frans-van%252Fstill-life-with-pewter-fl.html%3B450%3B317



J. F. van Son: Zátišie s mäkkýšmi a plodmi (17.st.)



J. F. van Son: Veniec z plodov obopínajúci Madonu s dieťaťom (17.st.)

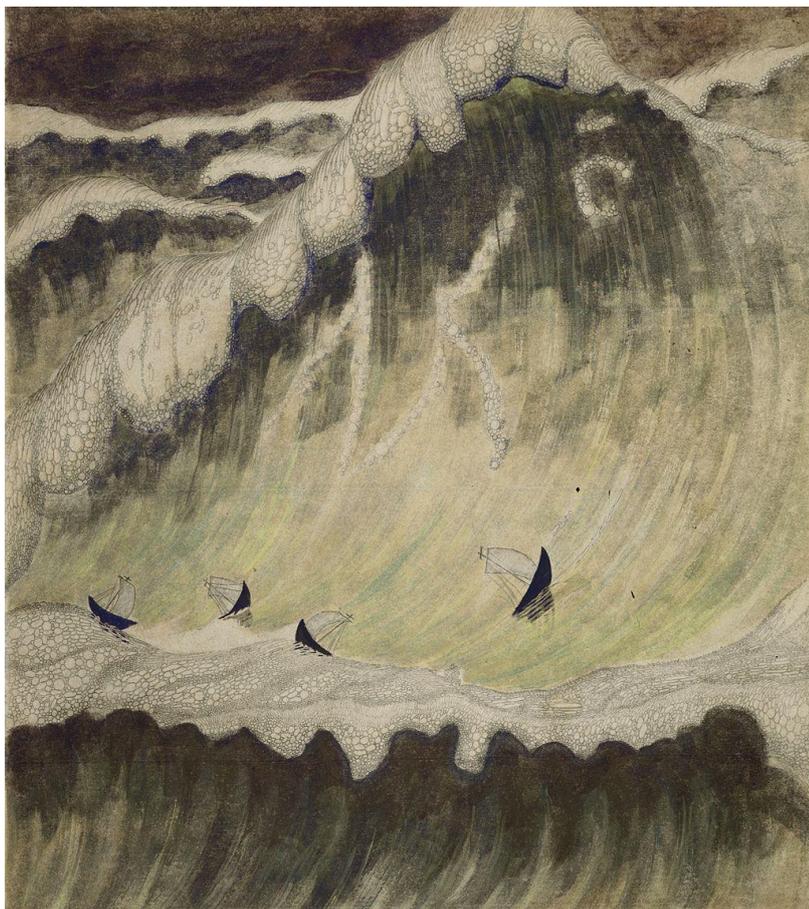


J. F. van Son: Zátišie s römerom a citrónom (17.st.)

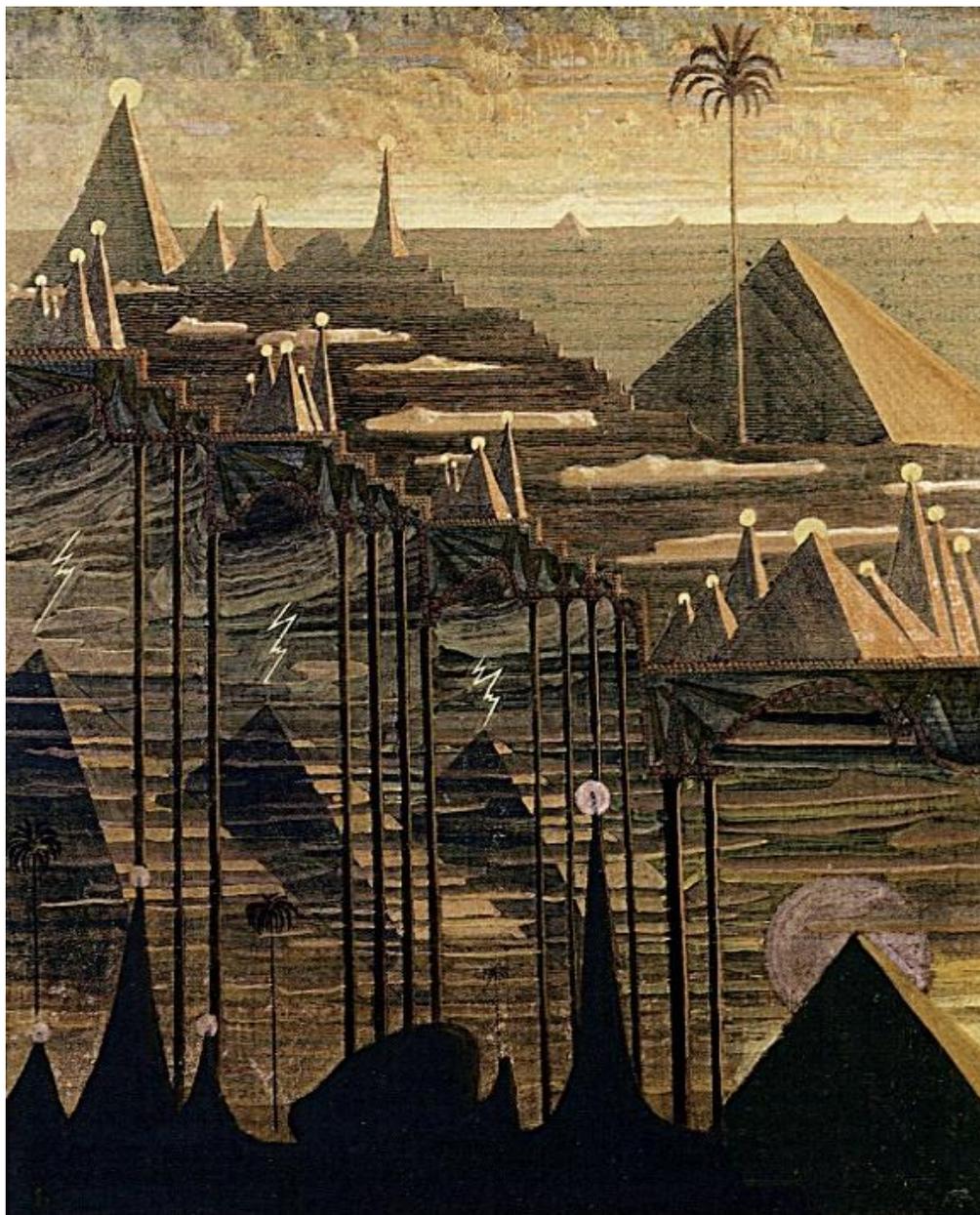
sonáta - inštrumentálna skladba pozostávajúca z troch alebo štyroch viet; zvyčajne využíva dve protikladné témy; pozri *spev*, *symfónia*



M. K. Čiurlionisa: Sonáta II (1907)



M. K. Čiurlionisa: Morská sonáta (1908)



M. K. Čiurlionisa: Sonáta o pyramídach (1908)

Sondergotik - nem. označenie pre *partikulárnu gotiku* (Dudák)

son et lumière/son e limjér – „zvuk a svetlo“; divadelná produkcia obľúbená v Taliansku a Francúzsku; osvetlenie historickej architektúry za sprievodu prednášaného textu; pozri *divadlo*

sonmudo - v preklade znamená *zenové bojové umenie*; kórejské *bojové umenie*, ktorého cieľom je dosiahnuť pokoj mysle a ducha, zoceliť telo a zvládnuť boj; súčasťou sonmudo je aj meditácia; toto bojové umenie sa zrodilo v škole pri *budhistickom* chráme Golgul; pôvodne bolo vyhradené iba mníchom; vychádza zo znalosti životne dôležitých bodov ľudského tela, proti ktorým sa vedie útok alebo naopak sú dôležité pri poskytovaní prvej pomoci; sonmudo začína modlitbou, pokračuje meditáciou a potom až zobúdzaním tela behom, rozvíčkou a chôdzou; po raňajkách nasleduje vlastný tréning; základom sonmuda je sedem hlavných póz a pohybov: *tigra, draka, jeleňa, opice, medveďa, korytnačky* a *žeriava*; každé cvičenie rozvíja niektorú funkciu organizmu, napr. krvný obeh, svaly, nervy, schopnosť učenia a koncentrácie ap.; sú to monotónne cviky, ktoré väčšina bojovníkov sonmudo pozná naspamäť, a tí najlepší dokážu vraj aj poslepiačky bojovať; sonmudo vychádza z filozofie, že silou ducha môže človek ďaleko prekonať svoje fyzické schopnosti; základom filozofie sonmudo sú štyri živly a voda, ktorá najprv pokojne tečie, potom sa vrhá ako vodopád zo skál, aby opäť voľným tokom pokračovala v ceste; *voda* sa tak stáva symbolom obnovujúceho sa života; stupeň dokonalosti sa vyjadruje farbou opaskov; najnižší stupeň

predstavuje modrý a najvyšší stupeň žltý opasok; stupňov je celkom šesť; po dosiahnutí druhého stupňa dostáva žiak od veľmajstra svoje nové budhistické meno; predposledným, piatym stupňom je pás čiernej farby, ktorý pre väčšinu ľudí je najvyšší možný stupeň; žltý pás majú iba veľmajstri; sonmudo je čisto kórejské bojové umenie bez čínskych alebo japonských vplyvov; v Kórei jestvuje dvanásť škôl, dve sú v USA, po jednom v Kanade, Rakúsku a Francúzsku; pozri *zen-budhizmus; farebná symbolika; porovnaj sumo*

Sopdet - bohyňa *nilských* záplav, stelesnená vo hviezde *Síriu* (pozri *Psia hviezda*); zložitým vývojom splynula s *Éset*; výtvarné zobrazovanie odlišné od iných bohýň (zobrazovaná s hviezdou na hlave a ozdobou z pier); v grécko-rímskej dobe zobrazovaná ako bohyňa zúrodňujúcich záplav s obilnými klasmi a *rohom hojnosti*; pozri *egyptskí bohovia*

sopečné sklo - *sklo sopečné*

sopečný výbuch/sopka - pozri *Agáta (pomocníci v núdzi)*

Sophia - lat.; pozri *Sofia*

Sophonisba - *kartáginská* šľachtičná, ktorá žila v čase púnskej vojny; bola dcérou Hadrubala Gisco; bola zasnúbená s kráľom Numíbie Massinissom, ktorý sa však viac bál Rimanov, ako miloval Sophonisbu; išiel za ňou prisahal ju svojou láskou a oznámil jej, že ju nemôže oslobodiť zo zajatia alebo chrániť pred Rímom; preto ju žiada zomrieť ako skutočná kartáginská princezná; Sophonisba s veľkým pokojom vypila šálku jedu, ktorú jej ponúkol

<http://en.wikipedia.org/wiki/Sophonisba>



A. Mantegna: Smrť Sophonisby (grisaille, 1490)



G. Pencz: Smrt' Sophonisby (16.st.)



G. B. Tiepolo: Smrť Sophonisby (16.st.)



M. Preti: Smrť Sophonisby (1670)



Guercino: Umierajúca Sophonisba (1630)



Rembrandt: Sophonisba prijíma otrávený pohár (1634)



Podľa G. Pittona: Smrť Sophonisby (1.pol.18.st.)



A. A. Grušeckij: Sophonisba (1793)



H. van der Mijst: Smrť Sophonisby (18.st.)

Sophonisba - pozri *Olindo a Sophronia*

sopraporta - *supraporta*

sopúch - dymový kanál

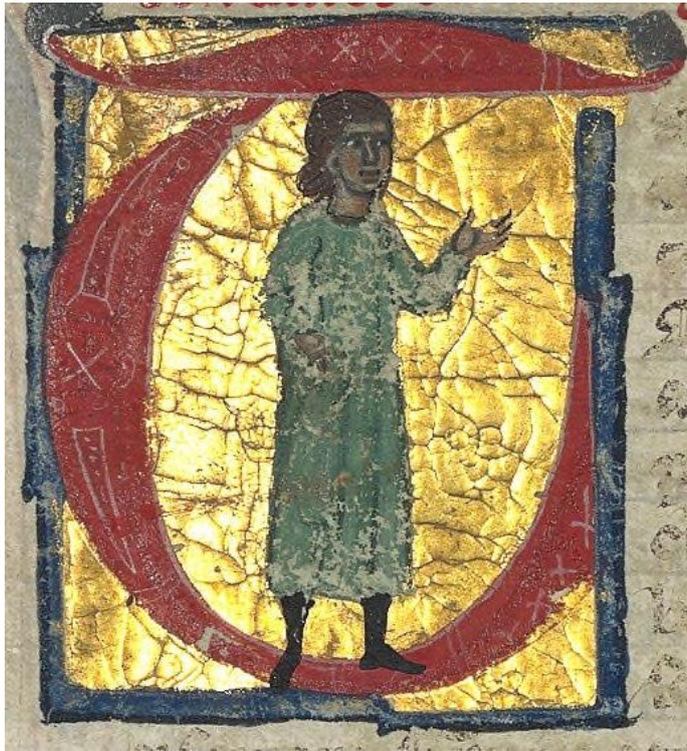
Sorbi R. -



R. Sorbi: Svadba Beatrix Portinari (1928)

Sordello - (†1269); taliansky básnik a *trubadúr*; zachovali sa autentickej fakty o jeho živote: r. 1220 sa účastnil bitky v krčme vo Florencii, 1226 bol na dvore Richarda Bonifazio vo Verone a na popud svojho brata uniesol Cunizzu, manželku svojho pána; škandál vyústil do jeho úteku r. 1229 do Provence, kde nejaký čas zostal; vstúpil do služieb Karola z Anjou a pravdepodobne ho sprevádzal; v 1266 bol vo väzení v Neapole; jeho miesto v Danteho Božskej komédii – Purgatorio naznačuje, že bol zavraždený, aj keď to môže byť Dantho osobný dohad; pozri *postavy Božskej komédie (Purgatorio)*

http://it.wikipedia.org/wiki/Sordello_da_Goito



Sordello (rukopis z 13.st.)



C. Zocchi: Stretnutie Vergília a Sordella v očistci (detail pomníka Danteho v Trento, Taliansko, 1896)

Soreau Isaac - (†1644);



I. Soreau: Zátiešie s košíkom hrozna, čerešňami, jahodami na stopke na rímse (17.st.)

sorela - skratkovitý názov *socialistického realizmu*

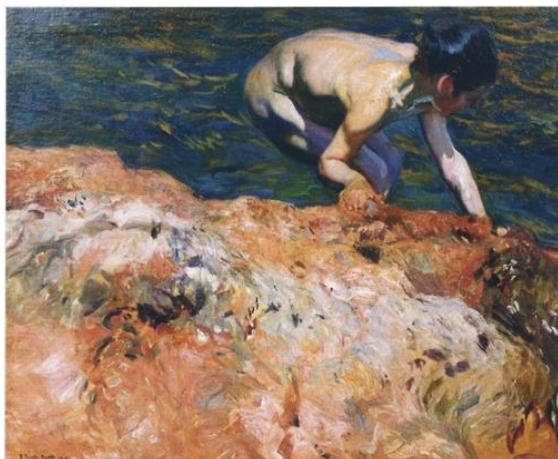
Sorolla Joaquin -



J. Sorolla: Valencijská rybárka

J. Sorolla: Idyla v mori





J. Sorolla: Hľadanie mušlí

Sorokin Evgraf Semenovič - (†1892); ruský umelec a učiteľ, majster historických, náboženských a žánrových obrazov

http://en.wikipedia.org/wiki/Evgraf_Semenovich_Sorokin

http://fr.wikipedia.org/wiki/Evgraf_Sorokine



E. S. Sorokin: Ukrižovanie (1873)



E. S. Sorokin: Španielski cigáni (1853)

Sotades - pozri *Maliar Sotades*

Sótér - gréc. – „záchranca, spasiteľ“

-priezvisko niektorých bohov: *Zeus, Asklépios*; v *kresťanstve* prenesené na *Ježiša Krista* (porovnaj lat. *Salvator* a pôvodný význam: *Mesiáš*); pozri *grécka mytológia; spasiteľ*

Sotheby's - aukčná umelecká sieň (pozri *aukcia umelecká*) v Londýne, špecializujúca sa na staršie umenie; pozri *katalóg aukčný; Christie's, SOGA; umelecký obchod; Óda na radosť*

sotto in su - tal. termín pre *perspektívu žabiu*

Soufflot Jacques-Germain - (†1780); veľký francúzsky architekt, ktorý mal hlboký vplyv na neoklasicistické hnutie; pozri *francúzski architekti*

<http://fr.wikipedia.org/wiki/Soufflot>

sound-sculpture/ozvučné plastiky - z angl. sound – „zvuk, tón“, sculpture – „socha“

-súhrnný názov pre *plastiky* a *objekty* ktorých podstatnou materiálou zložkou je ozvučný materiál (*zvonovina, píšťalová oceľ, sklo, plexisklo, drevo*); pozri *metalikovia; nezvučné plastiky*

Sougaies Pierre - (*1919); francúzsky maliar; v 50.rokoch 20.st. stúpenec *abstraktného expresionizmu* a *konkrétneho umenia*; pozri *abstraktné umenie*

Southern Harbour - pozri *Kanada*

https://en.wikipedia.org/wiki/Southern_Harbour



N. P. Berchem: Scéna zo Southern Harbour (1657-1659)

Souterraine - pozri *Francúzsko*



T. Rousseau: Močiar v Souterraine (1842)

sova - 1.v gréckej mytológii pozri *Pallas Athéna, Athéna Glaukopis, Hypnos*
2.v stredovekom maliarstve pozri *ars simia naturae*

Biedermann: vták známy v Európe ako *symbol* bohyně *Atény*; jeho symbolický význam je dvojaký; sovy (od nich nie vždy odlišované *kuviky*) človek hodnotil ako *vtáky* s hlbavým, do seba obráteným a trochu vyčkávaným pohľadom so schopnosťou vidieť potme; prirovnávali ich preto k ostrážitým vojakom (pozri *bdelosť*) a k tým, čo sa venujú štúdiu (pozri *múdrost'*; *Múdrost'/Sapientia*); Böcker (†1688) uvádza jeden mimoeurópsky symbolický význam: *chán* Tartar nosil zlatý štít s *emblémom* čiernej sovy, pretože raz zachránila život prvému *tatárskemu* chánovi *Džingischánovi*; ako symbol múdrosti a učnosti, ktorý vidí v potme nevedomosti, sa tento vták často zjavuje na znakoch nakladateľstiev a knihkupectiev podobne ako *Aténa* (*Minerva*), ktorej je *atribútom*; v ľudových *poverách* majú však sova a kuvik negatívnu úlohu; je to najmä pre ich nočný let (svetloplachosť) a samotársky spôsob života, nehlučný let a kvilivý hlas (vták *smrti*), čím reprezentujú odklon od duchovného svetla; patria k *atribútom stríg* (pozri *bosorky*); súčasne sú však pozitívnym symbolom Ježiša Krista v Noci nárekov a smrti (pozri *Agónia v Getsemanskej záhrade*); Hohberg (†1675) píše o útočnosti denných vtákov pri zjavení sa nočného tvora: „ak kŕdeľ vtákov objaví kuvika, napadne ho zobákom a vreskom; ak raz otvorí svet závozy kostolov, dobyje ich vraždou a tyraniou“; v starom židovstve predstavovali ženského démona *Lilith* v spoločnosti sovy; v *hinduistickom* náboženstve lieta na sove hrôzostrašná bohynia temnôt *Durgá* (v podobe *Carmunda*); v Číne je sova negatívnym *pendantom* - *fénixa* a je zvestovateľkou *pohrôm*; spôsobujú to pravdepodobne jej veľké „démonické“ oči a povera, že mláďatá sovy sa naučia lietať až potom, keď rodičom bezbožne vydriapu oči (pozri *láska detí k rodičom*); napriek tomu sova v *dynastii Šang* (pozri *čínske výtvarné umenie*) napriek tomu mala sova v dobe dynastie Šang zrejme kladný význam, ako o tom svedčia jej početné bronzové sošky; v predaztéckych (pozri *Aztékovia; umenie mexické*) kultúrach starého Mexika (*Teotihuacán*) bola sova zasvätená bohu dažďa (pozri *bohovia vodní, morskí, riečni, dažďa, rosy*), u Aztékov ju pokladali za znamenie a symbol nočnej démonickej bytosti a u Mayov na Yucatáne mal boh *smrti Hunhau* často soviu hlavu

-v súvislosti s heslom *havran*: v antických mýtoch vystupuje ako indiskrétny klebetník (pozri *klebetnosť*), preto nemohol zostať spoločníkom bohyně *Atény*, ktorá ho vymenila za sovu

Heinz-Mohr v súvislosti s heslom *obdobia života*: sova je symbolom osemdesiatročnej ženy; pozri *atribúty, symboly, alegórie a prirovnania; vták; zviera*

Becker: sova a kuvik ako nočný vták, ktorý neznesie slnečné svetlo tvorila v symbolike protipól *orla*; v Egypte a Indii bol vtákom *mŕtvych*; od staroveku jej krik považovaný za hrozivé znamenie a predzvesť *nešťastia*; v Číne hrala dôležitú úlohu ako zviera späté s bleskom (ktorý osvetľuje noc), s bubnom (ktorý preniká tichom noci) a obecné spätá s prevahou princípu *jang*; pretože vidí v tme (nevedomia) bola považovaná za vážnu a hlbavú a stala sa atribútom bohyně *Atény*; biblia ju počíta k nečistým zvieratám; v kresťanskej symbolike, napr. vo *Physiologu*, ktorý vlastne hovorí len o kuvikovi, sa objavuje ako negatívny obraz duchovnej temnoty, ale tiež pozitívny symbol náboženského poznania alebo *Krista* ako svetla, ktoré zaháňa temnoty, ale tiež ako odkaz na jeho blízkú smrť

-v súvislosti s heslom *straka*: v stredovekom umení, osobitne v plastickom stvárnení *betlehemu* a *jasličiek* znamená straka spoločne so sovou *zlo*, prenasledovanie a blízkú *smrť*

Frotcher: sova symbolizuje múdrosť, súmrak a *samotu*

-www v súvislosti s heslom sova: sova, *kuvik*, *výr* ukazujú na blížiace sa *nebezpečenstvo*; sova je i v Japonsku symbol *smrti* a zlé znamenie (pozri *zlo*)

www: *Hsigo/Hsiao*, čínske legendárne monštrum v podobe *opice* s ľudskou tvárou a krídlami, ktoré jej umožňujú lietať; v pôvodnej forme mala tvár sovy; pozri *monštra*

Eurotelevízia: Gréci spájali sovu s *múdroťou* a dodnes symbolom vzdelávacích inštitúcií; sova sprevádzala bohýňu múdrosti *Aténu*, ale za povest' najmúdrejšieho vtáka zrejme vďačí iba svojej mohutnej hlave a uprenému pohľadu; dojem veľkej hlavy však nemá žiadnu spojitosť s veľkosťou jej mozgu, ale iba s operením hlavy; paradoxne sovy majú v pomere k veľkosti hlavy najmenší mozog zo všetkých vtákov; meravý soví pohľad takisto nie je spojený s hlbavým premýšľaním, ale nedostatkom hlavových svalov

-podľa stredovekých *bestiárov* je sova špinavý vták, ktorý sa vyprázdňuje do vlastného hniezda a potom odletí

<http://ru.wikipedia.org/wiki/%D0%9A%D1%81%D0%B8%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D1%84%D0%B8%D1%8F>



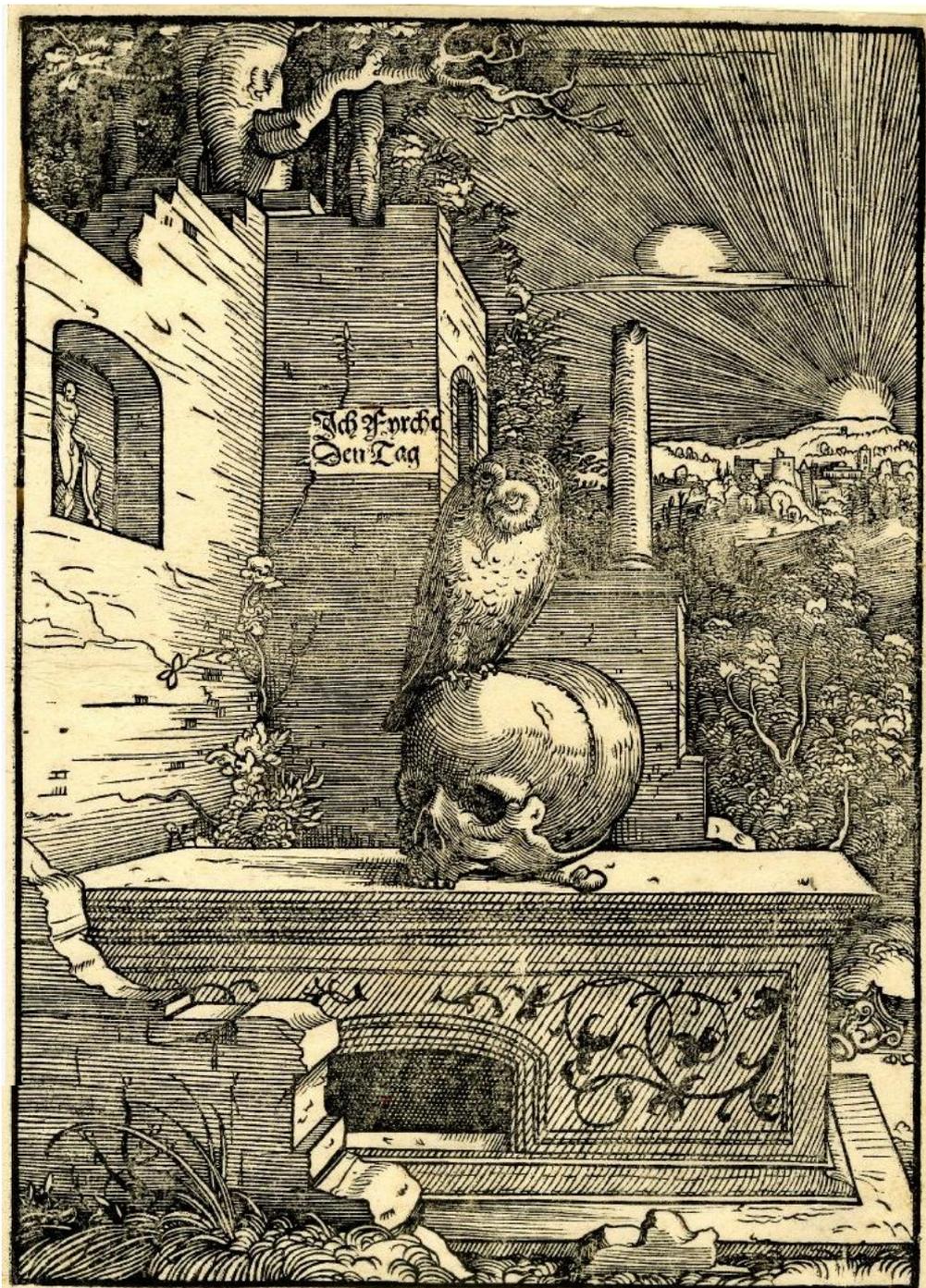
Korinská kotylé so sovou (červeno figurová keramika, 5.st.pr.Kr.)



Aténina sova (aténska strieborná tetradrachma, 2.st.pr.Kr.)



Sova (iluminácia zo stredovekého bestiára)



H. Weiditz II.: Sova sediaca na lebke v zničenom cintoríne (drevoryt, vanitas, 1500-1525)



Podľa Karl van Mandera: Múdrosť bláznov (1592)



F. Hals: Malle baby. Harlemská čarodejnica (1633-1635)



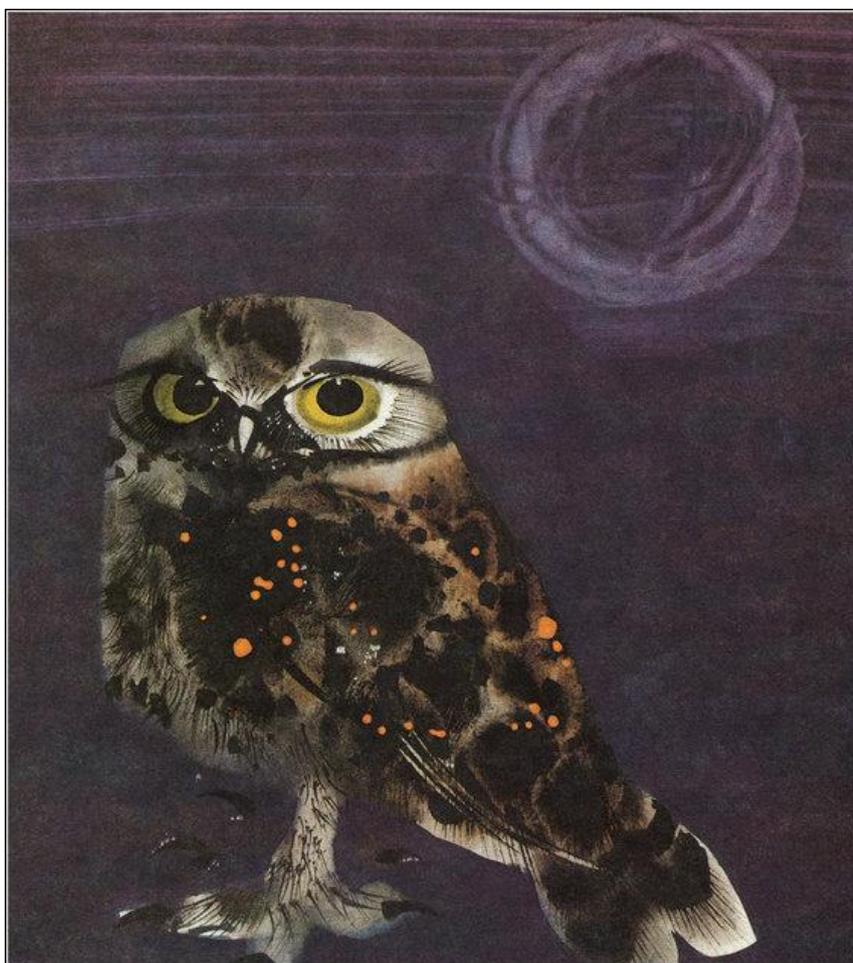
K. Purkyně: Sova snežná (1862)



G. Doré: Dve sovy (19.st.)



M. Hanák: Sova (akvarel, ilustrácia)



M. Hanák: Sova (akvarel, ilustrácia)



M. Hanák: Sova (akvarel, ilustrácia)



M. Hanák: Sova (akvarel, ilustrácia)



J. Koreszka: Zátišie so sovou (poľovnícke zátišie, okolo 1937)

sovereign/sovryn - zlatá anglická *minca* razená od 1489 do 17.storočia; rovnala sa 240 *penny*
sovietska kultúra/kultúra ZSSR -

https://ru.wikipedia.org/wiki/%D0%9A%D0%B0%D1%82%D0%B5%D0%B3%D0%BE%D1%80%D0%B8%D1%8F:%D0%9A%D1%83%D0%BB%D1%8C%D1%82%D1%83%D1%80%D0%B0_%D0%A1%D0%A1%D0%A1%D0%A0

sovietske umenie - umenie v rozmedzí 1917 do rozpadu Sovietskeho zväzu (pribl.1992-93); *socialistický realizmus, konštruktivizmus sovietsky, primitivizmus 3, produktivizmus, rayonizmus/ lučizmus, Mir iskusstva, Zlaté rúno, Modrá ruža, Kárový dolník, Oslí chvost; futurizmus, sociálne umenie, hyperrealizmus, „Bábuška štýl“*

https://ru.wikipedia.org/wiki/%D0%9A%D0%B0%D1%82%D0%B5%D0%B3%D0%BE%D1%80%D0%B8%D1%8F:%D0%98%D1%81%D0%BA%D1%83%D1%81%D1%81%D1%82%D0%B2%D0%BE_%D0%A1%D0%A1%D0%A1%D0%A0

sovietski židia -

http://en.wikipedia.org/wiki/Category:Soviet_Jews

sovietsky konštruktivizmus - *konštruktivizmus sovietsky*
Sovietsky zväz - pozri *Tretiakovská galéria*

